

seende gjøre opmærksom paa, at Betænkningen udtrykkelig viser, at jeg staar paa dette Standpunkt, thi i Slutningen af Mindretallets Betænkning hedder det: „Dreiholt ønsker endog, at denne Undersøgelse maa udstrække sig til, hvorvidt og da hvorledes nye Fabriker under lignende Forhold maa hjælpes over Begyndelsesvanskelighederne.“ Jeg har blot villet gjøre denne Bemærkning, for at min Stilling kunde være klar.

Jessen: Det er mig meget kjært at kunne strax tilbagebetale den ærede Ordfører den Bilsfarelse, han var saa god at laane mig, og for hvilken jeg ikke har Brug, idet jeg skal gjøre opmærksom paa, at den ærede Ordfører gjorde sig skyldig i to Bilsfarelser, nemlig først den, at jeg skulde have sagt, at Aktieselskaberne vare bekendt med Loven af 8de Mai 1873, før de dannedes, hvilket jeg hvoerken har sagt eller kunnet tænke paa at sige, hvorimod jeg har sagt, at forinden at disse Anlæg fremmedes, var det fuldstændig bekjendt, hvorledes Regjeringen vilde stille sig ligeoverfor dem med Hensyn til Afgiftsspørgsmaalet. Den anden Bilsfarelse, den ærede Ordfører dernæst gjorde sig skyldig i, var ved at modsigte dette sidste, nemlig at de ikke havde været fuldstændig bekjendte med, hvorledes Regjeringen vilde stille sig med Hensyn til Afgiftsspørgsmaalet, og hvilken Afgift de altsaa kunde vente at ville blive paa-lagte. Jeg skal til Devis for, hvad jeg saaledes har fremført, tillade mig at gjøre opmærksom paa, at Ordføreren i det andet Thing under Behandlingen af Loven i 1873, den tidligere Finanzminister, Geheimetatsraad Jønger, sagde, at disse Fabriker ere anlagte med den Bevidsthed, at man efter al Sandsynlighed vilde forlange fuld Afgift strax, og at de desuagtet ere beregnede paa at give et meget betydeligt Udbytte. Han tilføjer derefter, at selv efterat Lovforslaget var forelagt her, og efter at man ved første Behandling i Thinget havde udtalt sig saa godt som enstemmig i samme Rætning, i hvilket Lovforslaget gik, fortsatte man Aktietegningen, og Aktierne bleve ved at stige i Kurs. Og endelig er det bemærket — og det skal jeg tage med ved samme Leilighed, fordi jeg igjen vil yttre et Par Ord om dette — at Udvalget var kommet til det Resultat, at det var lidt tvivlsomt, om man ikke var kommen til at gaa den indenlandske Produktion en lille Smule for nær ved at fastsætte Afgiftsafdraget til $2\frac{1}{2}$ pSt., idet man mente, at man med Billighed kunde fastsætte det til 4 pSt. Det er under disse Forudsætninger, at disse Fabriker ere anlagte, nemlig, som jeg sagde igaar, at man gik ud fra, at de vilde komme til at betale fuld Afgift strax, og at denne Afgift vilde blive sat til det samme som for udenlandsk Sukker med et Afdrag af kun $2\frac{1}{2}$ pSt. Men saa vandt de i Beregningen derved, at Rigsdagen satte Afgiftsafdraget op til 4 pSt. Det var jo

altsaa til stor Gunst for dem. Hvorledes man nu vil kunne bygge paa det saaledes passerede den Betragtning, at det er billig at tilbagegive Fabrikkerne Forskjellen mellem Afgiftsafdraget af de 4 pSt. og det Afgiftsafdrag af 8 pSt., som man nu har fundet skulde være det rette, forstaar jeg som sagt ikke. Det er muligvis fuldstændig korrekt, men det er ligesaa lidt mig som vistnok andre Medlemmer her i Salen klart, at det nu er fuldstændig rigtigt, at Afgiftsafdraget bør være 8 pSt., og hvorledes det er gaet til, at baade Regjeringen tidligere har beregnet det til $2\frac{1}{2}$ pSt., og at det ved en nøttagtig Undersøgelse nu er kommet op til 8 pSt. Det forekommer mig, at det staar endnu noget usikkert. Men det hele Beskatningsspørgsmaal, og det er en Betragtning, jeg ogsaa gjorde gjældende igaar, tror jeg virkelig ikke staar i nogen nøttagtig Forbindelse med Spørgsmaalet om, hvorvidt disse Industrier hidtil have kunnet forrente sig eller ikke. Naar man holder Skatten inden for saa lempelige Grænser, som den her er holdt, saa er det meget muligt, at Skatten i Stedet for at være en Lyngde er en Sundeig, som løfter Opfindelsen, som forøger Voeren, Omhuven og Paapassenheden, hvormed Produktionen drives, og at der derigennem tilføres Produktionen og Industrien et langt større Udbytte, end Tilfældet vilde være, hvis der ikke havde været denne Stimulus til at bringe disse Kræfter, hvorpaa til Syvende og Sidst den hele Industris Udbytte er baseret, tilstede. Det har viist sig ved Erfaring, at efterhaanden som Skatten i Udlandet er stegen paa Fabrikationen — den er, som jeg har gjort opmærksom paa, i Tydskland stegen til det 32 dobbelte Beløb af, hvad den var i Begyndelsen, saa have Fabrikkerne til samme Tid vedblevet at give større og større Udbytte. Og hvorfor? Fordi man bestandig er gaet fremad med Hensyn til nye Opfindelser og nye Fremgangsmaader, med Hensyn til at bringe større Udbytte tilveie, og overfor denne Virksomhed har Skatten spillet en ringe Rolle. Men naar den ærede 4de Landsthingsmand for 10de Kreds (Naben) gennem en hel Række af andre Betragtninger kommer til det samme Resultat, som det ærede Flertal er kommet til — og Mindretallet da foretsten ogsaa — at man skulde give disse Aktieselskaber denne Underskøttelse, som han meget rigtig kaldte den, eller denne — som Udvalget har faldt det — Tilbagegivelse af mulig formeget betalt Skat, saa kan det ikke Andet end i høi Grad forundre mig, thi den ærede Landsthingsmand søgte at paavise, at den hele Industri vilde paaføre Landet Tab, at den blev drevet under saadanne Forhold, at den i Stedet for at bringe Landet Udbytte snarere vilde bringe det Tab. Men at understøtte en Industri for, at den skulde blive ved at bringe Landet Tab, forekommer der mig ikke at være nogen sær Opfordring til. Jeg betragter imidlertid disse 15,000 Kr. som en Understøttelse, som en Af-